

Sběr dat

V České republice se do hlavního šetření PIRLS a TIMSS na jaře 2011 zapojilo 177 škol s více než 4500 žáky 4. ročníku základních škol. V každé z těchto škol byla náhodně vybrána jedna nebo dvě třídy 4. ročníku.

Testové nástroje

V šetřeních byly použity dva základní typy testových nástrojů:

- písemné testy
- dotazníky (žakovský, školní, rodičovský a učitelský)

Učitelské dotazníky poskytují velmi cenné informace především o tom, jakým způsobem se čtení vyučuje a jaké materiály jsou pro výuku čtení využívány (viz kapitola Čtení ve škole). Díky rodičovským a žakovským dotazníkům se dozvídáme o rodinném zázemí žáků, o vztahu rodiny ke škole a ke čtení (viz kapitola Čtení v rodině).

Koncepce šetření PIRLS

Základem pro tvorbu testových nástrojů šetření PIRLS a pro hodnocení žáků se staly následující aspekty čtenářské gramotnosti:

- účely čtení
- postupy porozumění
- čtenářské chování a postoje

První dva aspekty (účely čtení a postupy porozumění) jsou v šetření PIRLS zjišťovány prostřednictvím písemného testu. Třetí aspekt (čtenářské chování a postoje) se zjišťuje pomocí žakovského dotazníku.

Čtení pro získávání literární zkušenosti je v šetření PIRLS spojeno především se čtením souvislých literárních textů ve formě vyprávění.

Čtení pro získávání a používání informací je spojeno se čtením různých informativních textů, které mohou být uspořádány chronologicky nebo tematicky. Informace však nemusí být prezentovány pouze formou souvislého textu a kromě textu mohou obsahovat i další prvky, jako jsou např. obrázky, fotografie, mapky.

Všechny čtyři **postupy porozumění** jsou sledovány v rámci obou účelů čtení.

Účely čtení	Postupy porozumění
Účely čtení představují záměry, s nimiž čtenáři přistupují k četbě. PIRLS se zaměřuje na dva účely čtení:	Tímto termínem jsou v šetření PIRLS označovány činnosti, které čtenáři provádějí při četbě textu. V šetření byly vymezeny čtyři postupy porozumění:
čtení pro získávání literární zkušenosti (čtení ze zájmu a pro radost)	vyhledávání informací vyvozování závěrů interpretace posuzování textu
čtení pro získávání a používání informací (čtení jako nástroj vzdělávání)	